

Vragen gesteld door de leden der Kamer, met de daarop door de regering gegeven antwoorden

644

Vragen van de leden **Van Helvert** en **Omtzigt** (beiden CDA) aan de Minister van Buitenlandse Zaken over *de geheime Europese Uniemissie (EU) naar Venezuela en het bericht dat de EU Ambassadeur in Venezuela een propropagandarapport in ontvangst heeft genomen uit handen van dhr. Tarek William Saab* (ingezonden 13 oktober 2020).

Antwoord van Minister **Blok** (Buitenlandse Zaken) (ontvangen 2 november 2020).

Vraag 1

Kunt u bevestigen dat eind september jongstleden een EU-delegatie een bezoek heeft gebracht aan Venezuela om te spreken met het Maduro-regime over het uitstellen van de Venezolaanse parlementsverkiezingen?¹

Antwoord 1

Eind september heeft een delegatie bestaande uit twee ambtenaren van de Europese Dienst voor Extern Optreden een bezoek gebracht aan diverse vertegenwoordigers van de oppositie waaronder interim-president Juan Guaidó, het maatschappelijk middenveld, de Bisschoppelijke Conferentie, de private sector en het Maduro-bewind om over de politieke en humanitaire crisis, mensenrechten, fundamentele vrijheden en politieke gevangenen in het land te spreken.

Vraag 2

Heeft de EU-delegatie slechts gepleit voor het uitstellen van de verkiezingen of hebben zij het regime laten weten dat, ongeacht de verkiezingsdatum, de uitslag van de verkiezingen alleen door de Europese Unie zal worden erkend indien ook aan andere eisen wordt voldaan, zoals vrijlating van politieke gevangenen, een eerlijk verkiezingskader, verkiezingsdeelname van alle kandidaten en politieke partijen, terugkeer van ballingen en een onpartijdige samenstelling van de Nationale Kiesraad? Zo nee, waarom niet?

¹ Pledge Times, 29 september 2020, «Borrell will maintain dialogue with Maduro despite criticism in the European Parliament». (<https://pledgetimes.com/borrell-will-maintain-dialogue-with-maduro-despite-criticism-in-the-european-parliament/>)

Antwoord 2

De EU-delegatie heeft opgeroepen tot een vrij, eerlijk en democratisch proces richting parlementsverkiezingen, zoals eerder verwoord in o.a. de verklaring² van de Internationale Contactgroep die op 17 september op ministerieel niveau bijeen kwam. Aangezien het duidelijk is dat momenteel aan deze voorwaarden niet wordt voldaan kan er geen sprake zijn van eerlijke en vrije verkiezingen. Als gevolg daarvan kan niet worden ingegaan op de uitnodiging aan de EU om de verkiezingen waar te nemen en is er gepleit voor uitstel van de verkiezingen om alsnog de gewenste dialoog en democratische voorwaarden te scheppen.

Vraag 3

Met wie heeft de EU-delegatie gesproken en wat waren de uitkomsten van de gesprekken?

Antwoord 3

Gedurende het vijfdaagse bezoek is met ruim 70 personen gesproken waaronder interim-president Juan Guaidó, oppositieleiders, vertegenwoordigers van het Maduro-bewind, de Bisschoppelijke Conferentie, het maatschappelijk middenveld en de private sector. Uit deze gesprekken blijkt dat er steun was voor de pogingen van de EU om de mogelijkheden voor een dialoog te onderzoeken. Tevens bleek dat er niet wordt voldaan aan de voorwaarden voor vrije en eerlijke verkiezingen zoals aangegeven in een persverklaring van de Hoge Vertegenwoordiger³. Een verklaring die het Maduro-bewind na afloop van het bezoek publiceerde, bevestigde dat men niet bereid is om de verkiezingen uit te stellen en democratische voorwaarden te garanderen.

Vraag 4

Is Juan Guaido, de door de Europese Unie erkende interim-president van Venezuela, van te voren op de hoogte gesteld van deze diplomatieke missie? Zo ja, heeft hij hiervoor zijn goedkeuring gegeven? Zo nee, waarom niet?

Antwoord 4

Interim-president Guaidó is vooraf geïnformeerd over het bezoek, expliciete toestemming was niet vereist. Het eerste gesprek van de EU-delegatie vond plaats met hem.

Vraag 5

Heeft de Raad Buitenlandse Zaken de Hoge Vertegenwoordiger van de Unie voor Buitenlandse Zaken en Veiligheidsbeleid expliciete toestemming gegeven voor deze missie? Zo ja, heeft u hier ook mee ingestemd? Zo nee, met welk mandaat heeft de Hoge Vertegenwoordiger deze EU-missie op touw gezet?

Antwoord 5

In de Raad Buitenlandse Zaken is steun uitgesproken voor inspanningen van de Hoge Vertegenwoordiger om een dialoog in Venezuela te bevorderen en democratische voorwaarden voor vrije en eerlijke verkiezingen te bewerkstelligen. Het betreffende bezoek van de EU-delegatie past binnen deze inspanningen.

Vraag 6

Deelt u de mening dat deze EU-missie het Maduro-regime en de door haar georganiseerde parlementsverkiezingen legitimiteit verschaft?

Antwoord 6

Nee. Zowel tijdens als na de EU-missie is uitgedragen dat Venezuela niet voldoet aan de voorwaarden voor het houden van vrije en eerlijke verkiezingen.

² https://eeas.europa.eu/headquarters/headquarters-homepage_en/85334/International%20Contact%20Group%20on%20Venezuela%20Ministerial%20Declaration

³ https://eeas.europa.eu/headquarters/headquarters-homepage_en/86152/Venezuela:%20Press%20release%20on%20EU%20dialogue%20with%20stakeholders%20in%20Caracas

Vraag 7

Heeft u de Hoge Vertegenwoordiger van de Unie voor Buitenlandse Zaken en Veiligheidsbeleid om uitleg gevraagd over deze diplomatieke missie? Zo ja, wat was zijn verklaring? Zo nee, bent u bereid dit bij uw volgende samenkost te doen?

Antwoord 7

De Hoge Vertegenwoordiger heeft tijdens de Raad Buitenlandse Zaken van 12 oktober een terugkoppeling gegeven over het verloop van de missie. Ook op hoogambtelijk niveau heeft een terugkoppeling plaatsgevonden over de missie.

Vraag 8

Bent u bekend met het bericht dat de EU-Ambassadeur in Venezuela op dinsdag 29 september jongstleden het rapport «The Truth of Venezuela Against Infamy» in ontvangst heeft genomen uit handen van dhr. Tarek William Saab?⁴

Antwoord 8

Ja.

Vraag 9

Wat is het verband tussen het bezoek van de EU-delegatie aan Venezuela (24 tot en met 28 september 2020) en de aanbieding van een rapport aan de EU-Ambassadeur in Venezuela op 29 september 2020?

Antwoord 9

Er is geen verband tussen het bezoek van de EU-delegatie en de overhandiging van het rapport.

Vraag 10

Kunt u bevestigen dat dhr. Tarek William Saab op de sanctielijst staat van de Europese Unie?

Antwoord 10

Ja.

Vraag 11

Heeft de EU-Ambassadeur in Venezuela het mandaat om naar eigen inzicht in gesprek te treden met Venezolanen die op de EU-sanctielijst staan of moet hiervoor per casus toestemming worden verleend door de Hoge Vertegenwoordiger?

Antwoord 11

De individuele maatregelen tegen de personen in het EU-sanctieregime Venezuela betreffen een bevrozing van tegoeden, waaronder het tevens verboden is om economische middelen ter beschikking te stellen, en een inreisverbod. Dergelijke maatregelen staan een ontmoeting met personen die op de sanctielijst voorkomen niet in de weg. Daarnaast zijn er specifieke uitzonderingsregels voor gevallen waarin lidstaten uit hoofde van het internationale recht gebonden zijn om personen die onder het inreisverbod vallen toch toe te laten. Zo kan Nederland als gastland van een internationale organisatie als het Internationaal Strafhof gehouden zijn gesanctioneerde personen toe te laten indien zij een officieel bezoek brengen aan een dergelijke organisatie.

Vraag 12

Heeft de EU-Ambassadeur in Venezuela expliciete toestemming gekregen vanuit Brussel om een rapport uit handen van dhr. Tarek William Saab in ontvangst te nemen? Zo ja, waarom is deze toestemming verleend?

⁴ Orinoco Tribune, 29 september 2020, «Report «The Truth of Venezuela Against Infamy» Delivered to European Union Ambassador in Caracas». (<https://orinocotribune.com/report-the-truth-of-venezuela-against-infamy-delivered-to-european-union-ambassador-in-caracas/>)

Antwoord 12

Zoals beschreven in het antwoord op vraag 11 zijn er geen beperkingen om in contact te treden met individuen op de EU-sanctielijst.

Vraag 13

Bent u bekend met het gegeven dat het Maduro-regime de videobeelden van de aanbidding van het rapport door de Venezolaanse Ministers aan de EU-Ambassadeur op grote schaal inzet als propagandamateriaal om zo haar legitimiteit onder de bevolking te vergroten? En wat vindt u hiervan?

Antwoord 13

Nederland noch de EU hebben invloed op de verspreiding van videobeelden door het Maduro-bewind.

Vraag 14

Deelt u de mening dat deze overhandigingsceremonie het Maduro-regime ongewenste legitimiteit verschaft en dit rechtstreeks indruist tegen het beleid dat de Europese Unie Maduro niet erkent als de legitieme president van Venezuela?

Antwoord 14

Het standpunt van de EU, dat reeds is uitgedragen in verschillende verklaringen, is dat Venezuela niet voldoet aan de voorwaarden voor vrije, eerlijke en democratische verkiezingen. In 2018 heeft de EU al aangegeven de nieuwe termijn van Maduro als president niet te erkennen na de toen frauduleuze presidentsverkiezingen. De EU heeft contact met alle relevante actoren in Venezuela om bij te dragen aan een oplossing voor de politieke crisis, waaronder vertegenwoordigers van het Maduro-bewind.

Vraag 15

Wat is de inhoud van het rapport «The Truth of Venezuela Against Infamy» en wat is uw appreciatie van dit rapport?

Antwoord 15

Het document is een eenzijdige appreciatie op het *Independent International Fact Finding Mission on Venezuela* (zie ook antwoord op vraag 16) waarin een positief beeld wordt geschetst over de mensenrechtensituatie en beleid die haaks staat op de realiteit.

Vraag 16

Deelt u de mening dat zowel de EU-missie als de in ontvangstname van een propagandarapport door de EU-Ambassadeur buitengewoon pijnlijk zijn in het licht van het recente rapport van de *Independent International Fact-Finding mission on Venezuela*, waarin bewijs wordt geleverd van grootschalige onrechtmatige executies, verdwijningen en martelingen in Venezuela en dat Ministers en hoge officieren hiervan op de hoogte waren?⁵

Antwoord 16

Het rapport van de *Independent International Fact Finding Mission on Venezuela* is buitengewoon alarmerend. Nederland en de EU hebben zich daar scherp over uitgelaten tijdens de afgelopen Mensenrechtenraad. Bilateraal en multilateraal blijven we ons uitspreken tegen mensenrechtenschendingen in Venezuela en roepen we op voor accountability van hen die zich daaraan schuldig maken. Nederland heeft in de Raad een resolutie gesteund die het mandaat voor de missie met nog eens twee jaar verlengt. Dit staat los van het feit dat we met het Maduro-bewind, als direct buurland, in contact zullen blijven. Alleen op deze manier kunnen we hen oproepen de humanitaire- en mensenrechtensituatie te verbeteren en stelt het ons in staat een dialoog te voeren die mogelijk kan leiden tot een vreedzame politieke oplossing.

⁵ UN.org, 16 september 2020, «Venezuela abuses amounted to crimes against humanity: UN-appointed panel». (<https://news.un.org/en/story/2020/09/1072512>)

Vraag 17

Wat bent u van plan te ondernemen om dergelijke schadelijke situaties in de toekomst te voorkomen?

Antwoord 17

De EU-ambassadeur in Venezuela gaat over haar eigen agenda. De EU-ambassadeur heeft samen met de ambassadeurs van de aanwezige EU lidstaten frequent contact over de gebeurtenissen in Venezuela. Deelname aan bepaalde bijeenkomsten worden daar waar mogelijk onderling afgestemd.

Vraag 18

Kunt u deze vragen één voor één en binnen drie weken worden beantwoord?

Antwoord 18

Ja.